

Bont gezelschap

Kamerplanten zijn erg in trek, en terecht. Ze veranderen onze leefruimtes in de mooist groene jungle en hoe meer je over ze weet, hoe interessanter ze worden. Marieke van der Eerden (plantenkenner en -verzamelaar, stekt en zaait zo veel mooie planten dat ze zelfs in een lokale winkel verkocht worden) en Rogier van Vugt (conservator van de kassen van de Hortus Botanicus Leiden en plantenkenner pur sang) gaan in gesprek.

Marieke: Bonte planten! Planten 'met een foutje' zijn al een paar jaar een rage onder liefhebbers van kamerplanten. Zoek voor de grap op #houseplantsofinstagram en je struikelt erover. Een bonte plant is een plant die normaal gesproken geheel groen is, maar door een genetische fout witte of gele vlekken in het blad krijgt. Soms veel, soms slechts een paar puntjes. Vooral de bonte gatenplant (*Monstera deliciosa variegata*) prijkt in foto's van menig 'urban jungle'. Plantenliefhebbers bejubelen een nieuw blad dat meer wit bevat dan het vorige. Met een dergelijke bonte plant scoor je likes op social media. Is dat iets van de laatste tijd?

Rogier: Meer dan tweehonderd jaar geleden waren bonte planten al populair in Oost-Azië. Ook toen waren bepaalde cultivars zo exclusief dat deze gepaard gingen met een

zekere sociale status. Een mooi voorbeeld zijn de Fuukiran. Dit zijn geselecteerde vormen van de Furan (windorchidee of *Vanda falcata*). Normaal gezien heeft deze soort smalle groene blaadjes en witte bloemen met een lange spoor. Soms echter ontstaan er afwijkingen zoals een andere bloemvorm of bont blad. Deze afwijkingen mochten alleen door een zekere elite worden gekweekt en kregen zo de naam Fuukiran, wat 'edele orchidee' betekent. Tegenwoordig mag iedereen deze plantjes hebben, maar zelfs vandaag de dag kunnen exemplaren soms meer opbrengen dan een auto.

En natuurlijk mogen we onze eigen tulpenmanie tijdens de gouden eeuw niet vergeten. Ook toen gingen mensen bizar ver in het bemachtigen van planten die vooral werden aangeschaft om te laten zien hoe welvarend je was.

Monstera standleyana

Ficus elastica 'Shivereana' is een zeer gezochte bonte varieteit van een bekende kamerplant.

Piper (getekend blad) en *Philodendron* (bont blad).

Philodendron 'Birkin', wit blad.

Planten uit de *Maranthaceae*-familie hebben vaak getekend blad. Dit is natuurlijk en dus niet bont.

M: Het lijkt erop dat we wederom in een dergelijke manie zijn beland: een snelle blik op Marktplaats laat me zien dat ik voor 295 euro een stekje van bonte *Monstera adansonii* (foto) kan bemachtigen. Voor de geelgroene variant (*Monstera adansonii variegata aurea*) vraagt iemand zelfs bijna 800 euro! Die maakt het wel héél bont ... Laten we ons niet veel teveel meeslepen? Bonte planten enkel voor 'het perfecte plaatje'?

R: Als mensen planten als statussymbool gaan zien, kan dat heel negatieve gevolgen hebben. Je moet een plant altijd aanschaffen, omdat je het zélf mooi vindt. Niet omdat je verwacht dat anderen erdoor

naar je op gaan kijken. Want dergelijke status is van korte duur en uiteindelijk onhoudbaar. Het is op de lange termijn juist veel interessanter om te investeren in je eigen kennis en ervaring en dat hoeft zeker niet duur te zijn. Toch heeft deze hype ook een positieve kant. Ineens is het verzamelen van planten een heel geaccepteerde hobby geworden waar veel mensen over kunnen meepraten. Ik denk dat van ons beiden onze contactencirkel enorm is gegroeid.

M: Klopt, en dat is ook hartstikke leuk! Er kleeft wel een groot nadeel aan deze bonte eyecatchers: het is moeilijker ze gezond te houden in je woonkamer. Blij met een geheel wit blad? Niet voor lang. Wit in bladeren bevat weinig tot geen chlorofyl. En chlorofyl is wat de plant nodig heeft voor fotosynthese. De witte stukken in een plant zijn dus nutteloos. Hoe witter een blad, hoe eerder de plant het zal afstoten. Kijk maar naar de foto van mijn *Philodendron 'Birkin'*: de witte bladeren sterven nagenoeg meteen af. Daar komt bij: omdat de plant minder chlorofyl heeft, heeft 'ie meer licht nodig. Maar omdat hij veel wit heeft, verbrandt het blad snel ... Je kunt je voorstellen hoe liefhebbers wanhopig het juiste plekje trachten te vinden in hun woonkamer.

R: Trouwens, niet alle planten met getekend blad zijn ook echt bont. Heel veel planten hebben van nature een tekening als vorm van camouflage. Deze patronen zijn vaak stabiel van patroon en op ieder blad min of meer gelijk. Voorbeelden van dit soort planten zijn het tiengebodenplantje (*Maranta*) en juweelorchideeën zoals *Ludisia* en *Macodes*. Deze planten kunnen echter wel bont worden en dan krijg je dus de bonte strepen dwars door het natuurlijke patroon.

Calathea orbifolia heeft getekend, geen bont blad.

Philodendron 'Birkin'

Meer bonte planten

Wil jij graag een bonte plant maar ook nog je boodschappen kunnen betalen? Dit zijn een paar mooie, makkelijke alternatieven:

- *Scindapsus 'N'joy'*: een sterke hangplant die met wat minder licht toe kan.
- *Philodendron 'Birkin'* (ook wel 'White Wave' of 'White Measure' genoemd): met wat minder licht krijg je als het goed is geen geheel witte bladeren... Leuk extraatje: de witte strepen zijn geribbeld, je vóelt ze dus ook.
- *Hoya carnosa 'Krimson Princess'* (ook wel 'tricolor' genoemd): een groenwitte wasbloem waarbij jonge bladeren ook roze in zich hebben.
- *Monstera standleyana* (vaak foutief *Philodendron 'Cobra'* genoemd): deze vergt iets meer aandacht. Geef hem genoeg licht en laat de plant klimmen.
- Bonte rubberboom (*Ficus elastica 'Tineke'*): een makkelijke ficus met stevig, groot blad.
- Liever een plant met een (kleurrijk) patroon? Zoek dan op *Calathea*, *Marantha* of *Aglaonema*.

Meer plantenpraat

Volg Rogier en Marieke op instagram: [@rogiervanvugt](#) en [@nimmaplants](#). Meer tips voor bonte kamerplanten? Kijk op www.nimmaplants.com/nl/bont